

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 13/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Puolustusvaliokunta (PuVM 3/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan sellaiseen Puolustusvoimien suorittamaan ja Puolustusvoimien lukuun suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn, jota suoritetaan puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 2 kohdan a alakohdassa taikka 3 tai 4 kohdassa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Tätä lakia sovelletaan vain henkilötietojen käsittelyyn, joka on kokonaan tai osittain automaattista tai jos henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa rekisteri tai sen osa.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jollei tässä laissa toisin säädetä, 1 §:ssä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tämän lain lisäksi henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (1054/2018) sen 10 §:n 2 momenttia, 54 §:ää ja 7 lukua lukuun ottamatta.

Oikeuteen saada tieto ja muuhun henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisen henkilörekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta säädetään.

Turvallisuusselvityksiin liittyvästä henkilötietojen käsittelystä säädetään turvallisuusselvityslaissa (726/2014).

Muusta kuin 1 §:ssä tarkoitettusta henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ja tietosuojalaissa (1050/2018).

Rangaistus tietosuojarikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 38 luvun 9 §:ssä.

3 §

Henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat periaatteet ja syrjäntäkielto

Puolustusvoimien on henkilötietoja käsitellessään kunnioitettava perusoikeuksia ja ihmis- oikeuksia sekä valittava perusteltavissa olevista vaihtoehdoista se, joka parhaiten edistää näiden oikeuksien toteutumista.

Henkilötietojen käsittelytoimien on oltava puolustettavia suhteessa käsiteltävien tietojen merkityksellisyyteen, käsittelytarkoituksiin ja muihin asiaan vaikuttaviin seikkoihin. Henkilötietojen käsittelytoimilla ei kenenkään oikeuksiin saa puuttua enempää eikä kenellekään saa aiheuttaa suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä Puolustusvoimien tehtävien suorittamiseksi.

Henkilötietoja on käsiteltävä syrjimättömästi.

2 luku

Puolustusvoimien henkilörekisterit

4 §

Puolustusvoimien pysyvät henkilörekisterit ja rekisterinpitäjä

Puolustusvoimilla on seuraavat pysyvät henkilörekisterit:

- 1) asevelvollisrekisteri;
- 2) kulkuluparekisteri;
- 3) aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisteri;
- 4) sotilasoikeudenhoitorekisteri;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

- 5) sotilastiedustelurekisteri;
- 6) turvallisuustietorekisteri.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin saa tallettaa ja niissä muuten käsitellä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia henkilötietoja tämän luvun mukaisesti. Henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 11 §:ssä tarkoitettujen erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen tallettaminen ja muu käsittely on sallittua vain, jos käsittely on rekisterin käyttötarkoituksen kannalta välttämätöntä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen rekisterien rekisterinpitäjänä toimii pääesikunta.

5 §

Asevelvollisrekisterin käyttötarkoitus

Asevelvollisrekisteriä käytetään:

- 1) palveluskelpoisuuden määrittämistä ja palvelukseen määräämistä varten;
- 2) poikkeusolojen tehtäviin sijoittamista ja varautumista varten;
- 3) kansallisen ja kansainvälisen koulutuksen ja palveluksen suunnittelua, järjestämistä ja henkilövalintoja varten;
- 4) ylentämistä, palkitsemista ja muun huomionosoituksen myöntämistä varten.

6 §

Asevelvollisrekisterin tietosisältö

Asevelvollisrekisterissä käsiteltävät henkilötiedot voivat koskea:

- 1) asevelvollista;
- 2) naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/1995) tarkoitettuun palvelukseen hakeutunutta, palveluksessa olevaa tai palveluksen suorittanutta;
- 3) Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen palveluksessa olevaa;
- 4) sotilaalliseen kriisinhallintatehtävään hakeutunutta, palveluksessa olevaa tai palveluksen suorittanutta;
- 5) vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa (556/2007) tarkoitettuna sitoumuksen antanutta.

Asevelvollisrekisteriin saadaan tallettaa 1 momentissa tarkoitetuista henkilöistä seuraavia henkilötietoja:

- 1) henkilötunnus;
- 2) DNA-näyte ja DNA-tunniste;
- 3) henkilökuva, tuntomerkit ja muut tunnistetiedot;
- 4) yhteystiedot;
- 5) kotipaikka- ja kansalaisuustiedot;
- 6) palvelusta, sotilaskoulutusta ja sotilasarvoa koskevat tiedot;
- 7) siviilikoulutusta ja ajokorttia koskevat tiedot;
- 8) terveyttä koskevat tiedot ja muut palveluskelpoisuutta koskevat tiedot;
- 9) muut henkilön sijoitukseen ja palveluksen suorittamiseen vaikuttavat tiedot henkilön osaaamisesta ja sopivuudesta;
- 10) palveluksen käytännön järjestämiseksi tarpeelliset tiedot;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

- 11) tiedot rangaistuksista ja kurinpitoseuraamuksista;
- 12) perheoikeudellinen asema, lähiomaisen yhteystiedot sekä tiedot vajaavaltaisuudesta, toimintakelpoisuuden rajoituksesta ja edunvalvojasta;
- 13) matkustusasiakirjojen tiedot;
- 14) tieto kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta.

7 §

Kulkuluparekisterin käyttötarkoitus

Kulkuluparekisteriä käytetään puolustusvoimista annetussa laissa tarkoitettujen liikkumista koskevien lupien myöntämiseksi sekä kieltojen ja rajoitusten valvomiseksi.

8 §

Kulkuluparekisterin tietosisältö

Kulkuluparekisteriin saadaan tallettaa Puolustusvoimien kohteessa oleskelevasta tai sinne pyrkivästä henkilöstä seuraavat tiedot:

- 1) henkilötunnus tai syntymäaika;
- 2) henkilök kuva ja muut tunnistetiedot;
- 3) yhteystiedot;
- 4) kotipaikka- ja kansalaisuustiedot;
- 5) matkustusasiakirjojen tiedot;
- 6) Puolustusvoimien henkilöstön työturvallisuuteen vaikuttavat tiedot.

9 §

Aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisterin käyttötarkoitus

Aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisteriä käytetään aluevalvontalaissa (755/2000) tarkoitettua maahantuloa, maassaoloa, liikkumista ja muuta luvanvaraista toimintaa koskevan hakemuksen, ilmoituksen, lausunnon ja päätöksen käsittelemistä sekä mainitussa laissa tarkoitettujen kieltojen, rajoitusten ja lupaehtojen noudattamisen valvontaa varten.

10 §

Aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisterin tietosisältö

Aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisteriin saadaan tallettaa Suomen alueelle tulevasta, suoja-alueella tai muussa lupaa edellyttävässä kohteessa oleskelevasta tai luvanvaraista toimintaa harjoittavasta henkilöstä:

- 1) henkilötunnus tai syntymäaika;
- 2) muut tunnistetiedot;
- 3) yhteystiedot;
- 4) kotipaikka- ja kansalaisuustiedot;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

- 5) matkustusasiakirjojen tiedot;
- 6) tiedot aluevalvontatehtävään, -toimenpiteeseen tai -tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä.

11 §

Sotilasoikeudenhoitorekisterin käyttötarkoitus

Sotilasoikeudenhoitorekisteriä käytetään:

- 1) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetussa laissa (255/2014) tarkoitetun esitutkintatehtävän suorittamiseksi;
- 2) sotilaslakimiehen lausunnon laatimiseksi;
- 3) sotilasrikosasiassa annettujen ratkaisujen tekemistä, tallentamista, täytäntöönpanoa ja valvontaa varten.

12 §

Sotilasoikeudenhoitorekisterin tietosisältö

Sotilasoikeudenhoitorekisteriin saadaan tallettaa esitutkinnan tai pakkokeinon kohteena olevasta tai olleesta taikka ilmoittajana, todistajana, asianomistajana tai muuna kuultavana esiintyvistä henkilöstä seuraavia perustietoja:

- 1) henkilötunnus tai syntymäaika;
- 2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut tunnistetiedot;
- 3) yhteystiedot;
- 4) kotipaikka- ja kansalaisuustiedot;
- 5) palvelusta ja sotilaskoulutusta koskevat tiedot;
- 6) oikeushenkilöön liittyvät tiedot;
- 7) henkilöä koskevat hänen omaan turvallisuuteensa tai Puolustusvoimien työturvallisuuteen vaikuttavat tiedot.

Rekisteriin saadaan lisäksi tallettaa:

- 1) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtuma-aika ja paikka, ilmoitusaika, rikosnimikkeet ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva hallintoyksikkö, tutkijat, tutkinnan tila, tutkinnanjohtaja, sotilaslakimies, kurinpitoesimies, asian päättämiseksi tehdyt päätökset sekä asian ratkaisutieto;
- 2) tiedot pakkokeinoista, esitutkinnan vaiheista ja sotilaslakimiehen lausunnosta;
- 3) tietoja rikoksella menetetyistä tai haltuun otetusta omaisuudesta omaisuuden löytämiseksi ja omistajalleen tai haltijalleen palauttamiseksi;
- 4) tiedot muista Puolustusvoimien esitutkintatehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä;
- 5) ratkaisutiedot kurinpitopäätöksistä sekä syyttäjän ja tuomioistuimen sotilasoikeudenkäyntiasiana käsittelemistä asioista;
- 6) päätöksen tai tuomion tiedoksiantoa ja muutoksenhakua koskevat tiedot;
- 7) tarkastusmerkinnät ja kurinpitomenettelyn valvonnasta aiheutuneet toimenpiteet;
- 8) seuraamuksen täytäntöönpanoa koskevat tiedot.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

13 §

Sotilastiedustelurekisterin käyttötarkoitus

Sotilastiedustelurekisteriä käytetään sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi.

14 §

Sotilastiedustelurekisterin tietosisältö

Sotilastiedustelurekisteriin saadaan tallettaa:

- 1) henkilötunnus tai syntymäaika;
- 2) henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot sekä ääni- ja kuvatallenteet;
- 3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tunnistetiedot;
- 4) kansalaisuutta ja perhesuhteita koskevat tiedot;
- 5) asuinpaikkatiedot;
- 6) koulutusta ja ammattia koskevat tiedot sekä työ- ja palvelushistoria;
- 7) yhteystiedot;
- 8) välttämättömät matkustamiseen liittyvät tiedot;
- 9) tieto kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta;
- 10) oikeus- tai luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä olevat tunnistamistiedot;
- 11) oikeushenkilöön liittyvät tiedot;
- 12) tiedot luotettavuuden selvittämisestä ja arvioinnista sekä muut henkilöä koskevat hänen omaan turvallisuuteensa tai Puolustusvoimien työturvallisuuteen vaikuttavat tiedot;
- 13) tiedot tiedustelumenetelmien käyttämisestä;
- 14) tiedustelumenetelmillä hankitut välttämättömät henkilön toimintaa ja käyttäytymistä koskevat tiedot.

Rekisteriin tallettaviin henkilötietoihin on tarvittaessa liitettävä arvio tietojen antajan tai lähteen luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta.

15 §

Turvallisuustietorekisterin käyttötarkoitus

Turvallisuustietorekisteriä käytetään sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 86 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rikosten ennalta estämis- ja paljastamistehtävien hoitamiseksi.

16 §

Turvallisuustietorekisterin tietosisältö

Turvallisuustietorekisteriin saadaan tallettaa:

- 1) henkilötunnus tai syntymäaika;
- 2) henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot sekä ääni- ja kuvatallenteet;
- 3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tunnistetiedot;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

- 4) kansalaisuutta ja perhesuhteita koskevat tiedot;
 - 5) asuinpaikkatiedot;
 - 6) koulutusta ja ammattia koskevat tiedot sekä työ- ja palvelushistoria;
 - 7) yhteystiedot;
 - 8) välttämättömät matkustamiseen liittyvät tiedot;
 - 9) tieto kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta;
 - 10) oikeus- tai luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä olevat tunnistamistiedot;
 - 11) oikeushenkilöön liittyvät tiedot;
 - 12) tiedot luotettavuuden selvittämisestä ja arvioinnista sekä muut henkilöä koskevat hänen omaan turvallisuuteensa tai Puolustusvoimien työturvallisuuteen vaikuttavat tiedot;
 - 13) tiedot sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 89 §:n 1 momentissa tarkoitettujen salaisten tiedonhankintakeinojen käyttämisestä;
 - 14) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 89 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla hankitut välttämättömät henkilön toimintaa ja käyttäytymistä koskevat tiedot.
- Rekisteriin tallettaviin henkilötietoihin on tarvittaessa liitettävä arvio tietojen antajan tai lähteen luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta.

17 §

Tilapäiset henkilörekisterit

Sen lisäksi, mitä 4—16 §:ssä säädetään, Puolustusvoimat saa perustaa:

- 1) sotilastiedustelutehtävän suorittamiseksi tilapäisen henkilörekisterin, johon saa tallettaa 14 §:ssä tarkoitettuja tietoja;
- 2) rikosten ennaltaehkäisy- ja paljastamistehtävän suorittamiseksi tilapäisen henkilörekisterin, johon saa tallettaa 16 §:ssä tarkoitettuja tietoja;
- 3) esitutkintatehtävän suorittamiseksi tilapäisen henkilörekisterin, johon saa tallettaa 12 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen tallettaminen rekisteriin on sallittua vain, jos se on tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä. Edellä 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla perustettuun henkilörekisteriin tallettaviin henkilötietoihin on tarvittaessa liitettävä arvio tietojen antajan tai lähteen luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta.

Tässä pykälässä tarkoitetun henkilörekisterin rekisterinpitäjänä toimii toiminnasta vastaava Puolustusvoimien hallintoyksikkö. Rekisterin perustamisesta on ennen käsittelyn aloittamista laadittava henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 22 §:ssä tarkoitettu tietosuojaseloste ja toimitettava se pääesikunnalle. Myös tässä pykälässä tarkoitetun henkilörekisterin olennaisesta muutoksesta ja hävittämisestä on ilmoitettava pääesikunnalle.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

3 luku

Henkilötietojen käsittely

18 §

Asevelvollisrekisterin tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Puolustusvoimat saa käsitellä asevelvollisrekisterin henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos se on tarpeen:

- 1) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 5 luvussa tarkoitettujen esitutkintatehtävien suorittamiseksi;
- 2) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 9 luvussa tarkoitettujen, rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevien, tehtävien suorittamiseksi;
- 3) sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi;
- 4) virka-avun antamiseksi.

DNA-näytteiden ja niistä määritettyjen DNA-tunnisteiden käsittely muuhun käyttötarkoitukseen kuin vainajan tunnistamiseksi on kielletty.

19 §

Sotilasoikeudenhoitorekisterin tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Puolustusvoimat saa käsitellä sotilasoikeudenhoitorekisterin henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos se on tarpeen:

- 1) kansallisen ja kansainvälisen koulutuksen ja palveluksen suunnittelua, järjestämistä ja henkilövalintoja varten;
- 2) poikkeusolojen tehtäviin sijoittamista ja varautumista varten;
- 3) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 9 luvussa tarkoitettujen, rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevien, tehtävien suorittamiseksi;
- 4) sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi;
- 5) ylentämistä, palkitsemista ja muun huomionosoituksen myöntämistä varten.

Sotilasoikeudenhoitorekisterin tietojen käyttämisestä turvallisuusselvityksissä säädetään turvallisuusselvityslaisissa.

20 §

Turvallisuustietorekisterin tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Puolustusvoimat saa käsitellä turvallisuustietorekisterin henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos se on tarpeen:

- 1) kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta;

4) sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi.

Turvallisuustietorekisterin tietojen käyttämisestä turvallisuusselvityksissä säädetään turvallisuusselvityslaisissa.

21 §

Kulukuluparekisterin tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Puolustusvoimat saa käsitellä kulukuluparekisterin henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos se on tarpeen:

1) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 5 luvussa tarkoitettujen esitutkintatehtävien suorittamiseksi;

2) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 9 luvussa tarkoitettujen, rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevien, tehtävien suorittamiseksi;

3) sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi.

22 §

Aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisterin tietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Puolustusvoimat saa käsitellä aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisterin henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos se on tarpeen:

1) sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 9 luvussa tarkoitettujen, rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevien, tehtävien suorittamiseksi;

2) sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi.

23 §

Muu henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Sen lisäksi, mitä 18—22 §:ssä sekä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 5 §:n 3 momentissa säädetään, Puolustusvoimat saa käsitellä rekistereihinsä sisältyviä henkilötietoja myös laillisuusvalvonta-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa. Lisäksi tietoja saa käyttää koulutustoiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteuttamiseksi välttämättömiä.

Puolustusvoimat saa käsitellä rekistereihinsä sisältyviä henkilötietoja muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen myös, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi taikka hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

24 §

Tietosuojaselosteen julkaisemista koskevat poikkeukset

Rekisterinpitäjän velvollisuudesta julkaista tietosuojaseloste säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 22 §:ssä.

Velvollisuus julkaista tietosuojaseloste ei koske tämän lain 17 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tilapäisiä henkilörekistereitä.

25 §

Rekisteröidyn tarkastusoikeutta koskevat poikkeukset

Rekisteröidyn tarkastusoikeudesta sekä rekisteröidyn oikeuksien rajoittamisesta säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 23—25 §:ssä.

Rekisteröidyllä ei ole lainkaan tarkastusoikeutta seuraavissa henkilörekistereissä olevien tietojen osalta:

- 1) sotilastiedustelurekisteri;
- 2) turvallisuustietorekisteri;
- 3) 17 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu tilapäinen henkilörekisteri.

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämisestä tietosuojavaltuutetun välityksellä säädetään henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 29 §:ssä.

26 §

Virheelliseksi todetun tiedon käsittely

Sen estämättä, mitä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 7 ja 25 §:ssä säädetään, virheelliseksi todettu tieto saadaan säilyttää rekisterissä korjatun tiedon yhteydessä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Puolustusvoimien henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi.

Virheelliseksi todettu tieto, jota 1 momentin nojalla säilytetään, on hävitettävä heti kun tiedon säilyttäminen ei ole enää tarpeen.

27 §

Muulle kuin virkamiehelle annettava käyttöoikeus Puolustusvoimien henkilörekistereihin

Puolustusvoimat saa erityisestä syystä myöntää asevelvollisuuslain (1438/2007) nojalla palvelustaan suorittavalle ja kriisinhallintatehtävässä palvelevalle käyttöoikeuden Puolustusvoimien henkilörekisteriin. Asevelvollinen saa käyttää rekisteriä vain Puolustusvoimien virassa olevan johdon ja valvonnan alaisuudessa, eikä käyttöoikeuden myöntäminen saa vaarantaa henkilötietojen suojaa.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

28 §

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä järjestöltä saatujen henkilötietojen käsittely

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä järjestöltä saatujen henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava, mitä tietojen luovuttajan asettamissa ehdoissa määrätään salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietojen käytön rajoituksista, tietojen edelleen luovutuksesta ja luovutetun aineiston palauttamisesta.

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä järjestöltä saatujen henkilötietojen käsittelyssä on lisäksi noudatettava, mitä Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa ja muissa Suomea sitovissa velvoitteissa määrätään.

4 luku

Henkilötietojen luovuttaminen ja tiedonsaantioikeudet

29 §

Oikeus luovuttaa henkilötietoja lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi

Puolustusvoimat saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa teknisellä käyttöyhteydellä tai tietojoukkona muulle viranomaiselle ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulle yhteisölle henkilötietoja, jotka ovat tarpeen tämän laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi, seuraavasti:

- 1) Rajavartiolaitokselle:
 - a) asevelvollisuuden toimeenpanoa sekä henkilöstön palvelukseen ottamista, henkilöstösuunnittelua ja kunniamerkin myöntämistä varten;
 - b) rikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten;
 - c) henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suorittamista varten;
 - d) aluevalvontalain mukaista tehtävää varten;
 - e) Rajavartiolaitoksen merellä suoritettavaksi säädettyä valvontatehtävää varten;
- 2) poliisille:
 - a) kutsunnan toimittamiseen liittyviä tehtäviä sekä palvelukseen noutamista varten;
 - b) niitä poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten, jotka liittyvät oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaamiseen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen tai rikosten ennalta estämiseen, paljastamiseen, selvittämiseen ja syyteharkintaan saattamiseen;
 - c) ampuma-aselain (1/1998) mukaisen luvan hakijan ja haltijan sekä hyväksynnän saajaksi haettavan ja hyväksynnän saaneen henkilökohtaisen sopivuuden arviointia varten;
 - d) passilain (671/2006) ja henkilökorttilain (663/2016) mukaisen luvan hakijan ja haltijan esteettömyyden selvittämiseksi;
- 3) Tullille:
 - a) tulli- ja verovalvontaa varten;
 - b) tullirikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

- c) henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suorittamista varten;
- d) haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten;
- e) muihin kuin tämän kohdan a—d alakohdassa tarkoitettuihin Tullin tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty;
- 4) puolustusministeriölle:
 - a) henkilöstön palvelukseen ottamista, henkilöstösuunnittelua, kunniamerkin myöntämistä, palkitsemista tai muuta huomionosoitusta varten;
 - b) puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa (282/2012) tarkoitettujen lupa-asioiden harkintaa varten;
- 5) ulkoministeriölle:
 - a) asevelvollisuutta koskevan asian hoitamista varten;
 - b) henkilöiden valitsemista varten sotilaalliseen kriisinhallintaan tai sotilastehtävään muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan;
- c) kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetussa laissa (562/1996) tarkoitettujen lupa-asioiden harkintaa varten;
- 6) sisäministeriölle henkilöiden valitsemista varten siviilikriisinhallintaan ja sotilastehtävään muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan;
- 7) pelastusviranomaiselle tiedon siitä, onko asevelvollinen vapautettu sodanaikaisesta palveluksesta, henkilöstön väestönsuojelutehtäviin varaamista varten;
- 8) tuomioistuimille tietoja sotilasarvosta ja sotilasrikosasioista virkatehtävien suorittamista varten;
- 9) syyttäjäviranomaisille tietoja sotilasarvosta ja sotilasrikosasioista virkatehtävien suorittamista varten;
- 10) Maahanmuuttovirastolle kansalaisuusaseman määrittämistä sekä Suomen kansalaisuudesta vapautumisen edellytysten selvittämistä varten;
- 11) Kansaneläkelaitokselle tukien ja avustusten myöntämistä ja täytäntöönpanoa varten;
- 12) maistraatille tiedon varusmiespalveluksen suorittamisesta kansalaisuutta koskevan rekisterimerkinnän tekemistä varten;
- 13) siviilipalveluskeskukselle siviilipalveluksen toimeenpanoa varten;
- 14) kriisinhallintaoperaation toimeenpanijalle henkilöiden valitsemista varten sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtävään muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan;
- 15) Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen järjestämistä varten;
- 16) suomalaisille yliopistoille ja ammattikorkeakouluille tiedon siitä, onko sen opiskelija suorittanut tai suorittamassa asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelusta sekä tiedon palveluksen ajankohdasta;
- 17) ammatillisen koulutuksen järjestäjälle tiedon siitä, onko sen opiskelija suorittamassa asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelusta sekä tiedon palveluksen ajankohdasta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 96 §:n 3 momentissa tarkoitettuna opiskeluoikeuden väliaikaisen keskeyttämisen perusteiden arviointia varten;
- 18) Liikenne- ja viestintäviraston kyberturvallisuuskeskukselle Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain (935/2018) 3 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamista varten;
- 19) Liikenne- ja viestintävirastolle tietoja Puolustusvoimien ajokorteista ja ajoluvista laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja saa luovuttaa vain, jos se on välttämätöntä 1 momentissa mainitun tehtävän suorittamiseksi.

30 §

Henkilötietojen muu luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä 29 §:ssä ja muualla laissa säädetään, Puolustusvoimat saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitamaan asetetulle yhteisölle yksittäisen tehtävän suorittamiseksi välttämättömiä tietoja, jos on ilmeistä, ettei tiedon luovuttamisesta aiheudu olennaista haittaa niille eduille, jonka suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Puolustusvoimat saa lisäksi salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa:

1) viranomaiselle, yhteisölle ja yksityiselle henkilölle tiedon sotilasarvosta kunniamerkin myöntämistä tai muuta palkitsemista varten;

2) palveluksessa olevan tai olleen asevelvollisen työnantajalle tiedon palveluksen päättymisen ajankohdasta maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta annetun lain (305/2009) 5 §:n työhön paluuta koskevien säännösten soveltamiseksi, jos työnantaja osoittaa työ- tai virkasuhteen olevan voimassa;

3) viranomaiselle, yhteisölle ja yksityiselle henkilölle välttämättömiä tietoja hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi.

31 §

Asevelvollisrekisterin ja sotilasoikeudenhoitorekisterin tietojen luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

Puolustusvoimat saa salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa asevelvollisrekisterin tietoja toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle, jos se on tarpeen kriisinhallintatehtävän suorittamiseksi, kansainväliseen avunantoon liittyvän tehtävän suorittamiseksi tai kansainväliseen harjoitukseen liittyen. Puolustusvoimat saa lisäksi salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa sotilasoikeudenhoitorekisterin tietoja toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle, jos tietojen luovuttaminen on tarpeen esitutkintatehtävän suorittamiseksi.

Tietojen luovuttamisesta päätettäessä on otettava huomioon henkilötietoja vastaanottavan valtion tietosuojan taso ja luovutuksen merkitys rekisteröidyn oikeuksille. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen luovuttaminen on sallittua vain, jos se on välttämätöntä 1 momentissa tarkoitetun tehtävän suorittamiseksi. Henkilötietojen luovuttaminen on kielletty, jos on perusteltua aiheutta epäillä, että jotakin henkilöä uhkaa tietojen luovuttamisen vuoksi kuolemanrangaistus, kidutus, muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu, vaino, mielivaltainen vapaudenriisto tai epäoikeudenmukainen oikeudenkäynti.

Luovutettaviin henkilötietoihin on tarpeen mukaan liitettävä ehtoja tietojen käyttötarkoituksesta ja jatkoluovuttamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

32 §

Tiedustelutiedon luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

Puolustusvoimat saa luovuttaa sotilastiedustelutehtävässä tai rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevassa tehtävässä hankittuja henkilötietoja toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden tai rikosten ennalta estämisen ja paljastamisen varmistamiseksi. Päätettäessä tietojen luovuttamisesta on lisäksi otettava huomioon henkilötietoja vastaanottavan valtion ihmisoikeustilanne, luovutuksen merkitys Suomen kansainvälisille suhteille sekä Suomea sitovat kansainväliset sopimukset ja muut velvoitteet. Lisäksi on otettava huomioon henkilötietoja vastaanottavan valtion tietosuojan taso ja luovutuksen merkitys rekisteröidyn oikeuksille.

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen tai muiden yksityiselämän suojan kannalta merkittävien henkilötietojen luovuttaminen laajamittaisesti on kielletty. Henkilötietojen luovuttaminen on kielletty, jos on perusteltua aihetta epäillä, että jotakin henkilöä uhkaa tietojen luovuttamisen vuoksi kuolemanrangaistus, kidutus, muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu, vaino, mielivaltainen vapaudenriisto tai epäoikeudenmukainen oikeudenkäynti.

Luovutettaviin henkilötietoihin on tarpeen mukaan liitettävä ehtoja tietojen käyttötarkoituksesta ja jatkoluovuttamisesta.

33 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa Puolustusvoimien henkilörekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona päättää rekisterinpitäjä.

Henkilötietojen luovuttamisesta päätettäessä on otettava huomioon tässä tai muussa laissa säädetty luovutusrajoitukset, luovutettavien tietojen laatu sekä luovutuksen merkitys henkilötietojen suojalle ja rekisteröidyn oikeuksille. Luovutettaviin henkilötietoihin on tarpeen mukaan liitettävä ehtoja tietojen käyttötarkoituksesta ja jatkoluovuttamisesta.

34 §

Oikeus saada henkilötietoja asevelvollisuus- ja kriisinhallinta-asioiden hoitamista varten

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Puolustusvoimilla on oikeus saada asevelvollisrekisterin käyttötarkoituksia varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) väestötietojärjestelmästä tietoja seuraavana vuonna 18 vuotta täyttävistä asevelvollisista kutsuntaa varten sekä muista asevelvollisista palvelukseen määräämistä ja sijoittelua varten;

2) Kansaneläkelaitokselta ja sosiaaliviranomaiselta tietoja asevelvollisen sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta, jos tiedoilla on merkitystä päätettäessä palveluspaikasta ja palveluksen ajankohdasta sekä palveluksen järjestämisestä;

3) asevelvollisen sopivuuden arvioimiseksi koulutukseen ja tehtävään sekä hänen sijoitettavuutensa arvioimiseksi taikka asevelvollisen palkitsemisen ja ylentämisen edellytysten arvioimiseksi sakkorekisteristä siihen talletettuja tietoja sakkorangaistuksista ja niiden täytäntöönpanosta sekä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän diaari- ja asianhallintatietojen val-

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

takunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäväviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista ja ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja annetuista ratkaisuksista rikosasioissa ja niiden lainvoimaisuudesta;

4) siviilipalvelusviranomaiselta siviilipalvelusvelvollisen perustiedot sekä tietoja hänen palveluksestaan ja palveluskelpoisuudestaan poikkeusolojen aikaiseen tehtävään varautumista varten;

5) Maahanmuuttovirastolta henkilön kansalaisuutta koskevia tietoja sen selvittämiseksi, onko henkilö velvollinen suorittamaan palvelusta asevelvollisuuslain nojalla;

6) sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksiköltä, milloin asianomainen voi poistua toimintayksiköstä palvelukseen määräämistä ja hänen palveluksensa järjestämistä varten;

7) Kansaneläkelaitokselta tieto asevelvollisesta, jolle on myönnetty kansaneläkelain (568/2007) mukainen työkyvyttömyyseläke tai vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukainen vammaistuki asevelvollisuuslaissa tarkoitettuun tehtävään sijoitettavuuden ja palveluskelpoisuuden arvioimiseksi;

8) Liikenne- ja viestintävirastolta tietoja ajokortti- ja ajolupa-asioiden käsittelyä varten;

9) poliisilta tietoja asevelvolliseen kohdistetuista, epäillystä rikoksesta johtuvista virkatoimista ja asevelvolliseen kohdistetuista seuraamuksista, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen sopivuuden arvioimiseksi koulutukseen ja tehtävään sekä asevelvollisen sijoitettavuuden arvioimiseksi ja hänen palveluksensa järjestämiseksi;

10) Tullilta tietoja asevelvolliseen kohdistetuista, epäillystä rikoksesta johtuvista virkatoimista ja asevelvolliseen kohdistetuista seuraamuksista, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen sopivuuden arvioimiseksi koulutukseen ja tehtävään sekä asevelvollisen sijoitettavuuden arvioimiseksi ja hänen palveluksensa järjestämiseksi;

11) Rajavartiolaitokselta tietoja asevelvolliseen kohdistetuista, epäillystä rikoksesta johtuvista virkatoimista ja asevelvolliseen kohdistetuista seuraamuksista, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen sopivuuden arvioimiseksi koulutukseen ja tehtävään sekä asevelvollisen sijoitettavuuden arvioimiseksi ja hänen palveluksensa järjestämiseksi.

Rekisterinpitäjällä on oikeus saada tässä pykälässä tarkoitettut tiedot myös teknisen käyttöyhetyden avulla tai tietojoukkona. Tiedot on oikeus saada maksutta tai tietojen irrottamiskustannuksiin perustuvaa vastiketta vastaan.

Puolustusvoimien oikeudesta saada terveyttä koskevia tietoja säädetään 35 §:ssä.

35 §

Oikeus saada terveyttä koskevia tietoja

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, rekisterinpitäjällä sekä asevelvollisen tai naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuneen, palveluksessa olevan tai palveluksen suorittaneen terveydentilaa kutsunna edeltävässä terveystarkastuksessa, kutsunnassa tai palveluksen aikana tarkastavalla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus saada palveluskelpoisuuden määrittämistä, palvelusturvallisuuden ylläpitämistä sekä potilaan tutkimuksen ja hoidon järjestämistä varten salassapitosäännösten estämättä välttämättömiä tietoja seuraavasti:

1) potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä terveydenhuollon ammattihenkilöltä tietoja asevelvollisen ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuneen terveydentilasta;

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

2) Kansaneläkelaitokselta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 14 §:ssä tarkoitettusta valtakunnallisesta tietojärjestelmästä tietoja asevelvollisen ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuneen terveydentilasta;

3) terveyskeskukselta, mielenterveystoimistolta, sairaalalta tai muulta mielenterveystyötä tekevältä taholta tietoja mielenterveyslaissa (1116/1990) tarkoitettujen mielenterveyspalvelujen antamisesta asevelvolliselle ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuneelle.

Tiedot on oikeus saada myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona. Tiedot on oikeus saada maksutta tai tietojen irrottamiskustannuksiin perustuvaa vastiketta vastaan.

36 §

Oikeus saada henkilötietoja sotilasoikeudenhoitoa koskevien asioiden hoitamista varten

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Puolustusvoimilla on oikeus saada sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 5 luvussa tarkoitettujen esitutkintatehtävien suorittamiseksi salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 13—17 §:ssä tarkoitettuja tietoja väestötietojärjestelmästä;

2) sakkorekisteristä tietoja sakoista ja niiden täytäntöönpanosta sekä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnalliseen käsittelyjärjestelmään sisältyviä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista ja ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään sisältyviä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta;

3) Liikenne- ja viestintävirastolta ajoneuvon omistajaa tai haltijaa koskevia tietoja.

Rekisterinpitäjällä on oikeus saada tässä pykälässä tarkoitettut tiedot myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona. Tiedot on oikeus saada maksutta tai tietojen irrottamiskustannuksiin perustuvaa vastiketta vastaan.

37 §

Oikeus saada henkilötietoja sotilastiedustelutehtävien sekä rikosten ennalta estämis- ja paljastamistehtävien hoitamista varten

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Puolustusvoimilla on oikeus saada sotilastiedustelutehtävien sekä sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta annetun lain 86 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rikosten ennalta- ja paljastamistehtävien suorittamiseksi salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 13—17 §:ssä tarkoitettuja tietoja;

2) sakkorekisteristä tietoja sakoista ja niiden täytäntöönpanosta sekä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnalliseen käsittelyjärjestelmään sisältyviä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista ja ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään sisältyviä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta;

3) ulkoministeriön tietojärjestelmistä Suomessa lähettävävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa ase-

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

massa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista ja näiden perheenjäsenistä sekä yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä, sekä ulkomaalaisrekisteristä annetussa laissa (1270/1997) säädettyyn ulkomaalaisrekisteriin kuuluvasta viisumiasioiden osarekisteristä tietoja viisumihakemuksista ja -päätöksistä;

4) tietoja ulosottokaareissa (705/2007) tarkoitettua ulosottorekisteristä;

5) Liikenne- ja viestintävirastolta ajoneuvon omistajaa tai haltijaa koskevia tietoja;

6) tietoja matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetussa laissa (1038/2009) tarkoitetuista matkustajia koskevista henkilöluetteloista;

7) majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettuja tarpeellisia matkustajatietoja majoitustoiminnan harjoittajilta;

8) sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa (917/2014) tarkoitettuja radiotaajuuksien käyttöä koskevia tietoja;

9) puolustusministeriöltä tietoja puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa tarkoitettuja lupa-asioista;

10) ulkoministeriöltä tietoja kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettuja lupa-asioista;

11) vesikulkuneuvojen reisteröinnistä annetussa laissa (424/2014) tarkoitettua liikenneasioiden rekistereistä sekä Ahvenanmaan huvivenerekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevat tiedot;

12) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä matkustusasiakirjaa, viisumia, oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, maahantulokieltoa ja kansalaisuutta koskevia tietoja;

13) ilmailulaissa (864/2014) tarkoitettua ilma-alusrekisteristä ilma-aluksia, niiden haltijoita ja omistajia koskevia tietoja;

14) alusrekisterilaissa (512/1993) tarkoitettuja alusrekisteristä, rakenteilla olevien alusten rekisteristä ja historiarekisteristä tarpeelliset tiedot aluksista, niiden omistajista ja haltijoista;

15) tietoja liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneluparekisteristä;

16) liikenne-, kalastus- ja ympäristöviranomaisilta tietoja kulkuneuvoista ja niiden sijainnista sekä liikenteestä;

17) tietoja Verohallinnolta verotuksen tietojärjestelmästä;

18) Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteristä tiedot elinkeinonharjoittajia koskevista ilmoituksista ja tiedonannoista;

19) tietoja Maanmittauslaitoksen rekistereistä;

20) tietoja poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä.

Rekisterinpitäjällä on oikeus saada tässä pykälässä tarkoitettut tiedot myös teknisen käyttöyhetyden avulla tai tietojoukkona. Tiedot on oikeus saada maksutta tai tietojen irrottamiskustannuksiin perustuvaa vastiketta vastaan.

38 §

Toisen viranomaisen tai julkista tehtävää hoitamaan asetetun yhteisön tietojen luovuttaminen Puolustusvoimille suorakäyttöisesti tallettamalla

Rekisterinpitäjä voi antaa Rajavartiolaitokselle oikeuden tallettaa 6 §:ssä tarkoitettuja henkilö- tietoja suorakäyttöisesti asevelvollisrekisteriin.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

Rekisterinpitäjä voi antaa poliisille, Rajavartiolaitokselle ja Tullille oikeuden tallettaa suora-
käyttöisesti henkilörekistereihinsä tietoja, jotka ovat tarpeen palvelukseen määrittämistä, sotilas-
tiedustelutehtävien suorittamista tai rikosten ennalta estämistä tai paljastamistehtävien suoritta-
mista varten.

Rekisterinpitäjä voi antaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle oikeuden tallettaa vapaaehtoi-
sista maanpuolustuksesta annetun lain mukaiseen koulutukseen osallistumista koskevia tietoja
suorakäyttöisesti asevelvollisrekisteriin.

5 luku

Henkilötietojen poistaminen Puolustusvoimien henkilörekistereistä

39 §

Henkilötietojen poistaminen asevelvollisrekisteristä

Asevelvollista ja naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittanutta koskevat henkilötiedot
poistetaan asevelvollisrekisteristä viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun rekisteröity ei enää kuu-
lu reserviin eikä varareserviin.

Sellaisen sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistuneen henkilön, joka ei ole asevelvollinen,
henkilötiedot poistetaan asevelvollisrekisteristä viimeistään kymmenen vuoden kuluttua viimei-
sen palvelussuhteen päättymisestä.

Muun kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitetun rekisteröidyn henkilötiedot poistetaan asevelvollis-
rekisteristä viimeistään vuoden kuluttua palveluksen päättymisestä.

Rikos- ja seuraamustiedot poistetaan asevelvollisrekisteristä viimeistään vuoden kuluttua sii-
tä, kun saapumiserä, johon kuuluvaa varten tieto on saatu, on kotiutettu tai siitä kun asevelvollis-
nen, jota tieto koskee, on kotiutettu. Myöhemmin saatu tieto poistetaan viimeistään viiden vuo-
den kuluttua tiedon merkitsemisestä asevelvollisrekisteriin.

Tiedot vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitetusta sitoumuksesta
poistetaan asevelvollisrekisteristä viimeistään vuoden kuluttua sitoumusajan päättymisestä.

DNA-näyte ja siitä määritetty DNA-tunniste on rekisteröidyn pyynnöstä välittömästi hävitet-
tävä.

40 §

Henkilötietojen poistaminen kulkuluparekisteristä

Rekisteröityä koskevat henkilötiedot poistetaan kulkuluparekisteristä viimeistään kahden vuo-
den kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

41 §

Henkilötietojen poistaminen aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisteristä

Rekisteröityä koskevat henkilötiedot poistetaan aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisteristä viimeistään viiden vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä, luvan raukeamisesta, luvan voimassaoloajan päättymisestä tai viimeisen tiedon rekisteriin merkitsemisestä.

42 §

Henkilötietojen poistaminen sotilasoikeudenhoitorekisteristä

Sotilasoikeudenhoitorekisteristä poistetaan tieto:

1) muistutuksesta, ylimääräisestä palveluksesta ja enintään kymmenen vuorokauden poistumiskiellosta kolmen vuoden kuluttua kurinpitorangeistuksen tuomitsemisesta tai määräämisestä, jollei asianomaista tänä aikana ole tuomioistuimen päätöksellä tai kurinpitomenettelyssä rangaistu;

2) varoituksesta, yli kymmenen vuorokauden poistumiskiellosta, kurinpitopakosta ja arestista viiden vuoden kuluttua kurinpitorangeistuksen tuomitsemisesta tai määräämisestä, jollei asianomaista tänä aikana ole tuomioistuimen päätöksellä tai kurinpitomenettelyssä rangaistu.

Tieto tuomioistuimen sotilasoikeudenkäyntimenettelyssä määräämästä rangaistuksesta poistetaan sotilasoikeudenhoitorekisteristä noudattaen rikosrekisterilain (770/1993) 10 §:ää ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 52 §:ää.

Jos henkilöä on rangaistu tuomioistuimen päätöksellä tai kurinpitomenettelyssä useammin kuin kerran, tiedot poistetaan sotilasoikeudenhoitorekisteristä viiden vuoden kuluttua viimeisestä kurinpitorangeistuksesta.

Esitutkintaa koskevat tiedot poistetaan sotilasoikeudenhoitorekisteristä:

1) viimeistään vuoden kuluttua rikoksen syyteoikeuden vanhentumisesta, jos rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika on yli kymmenen vuotta;

2) viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun rekisterinpitäjä on saanut tiedon syyttäjän oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 1 luvun 7 tai 8 §:n taikka muun vastaavan lainkohdan nojalla tekemästä päätöksestä jättää ryhtymättä toimenpiteisiin rikokseen syyllisen saattamiseksi syyteeseen taikka syyttäjän tekemästä päätöksestä, jonka mukaan asiassa ei ole kyseessä rikos tai näyttöä rikoksesta;

3) viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun rekisterinpitäjä on saanut tiedon syyttäjän päätöksestä, että rikos on vanhentunut;

4) viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun rekisterinpitäjä on saanut tiedon, että syyte on lainvoimaisesti hylätty tai nostettu syyte syyteoikeuden vanhentumisen vuoksi hylätty;

5) viimeistään vuoden kuluttua rikoksesta epäillyn kuolemasta;

6) viimeistään kymmenen vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

43 §

Henkilötietojen poistaminen sotilastiedustelurekisteristä

Rekisteröityä koskevat henkilötiedot poistetaan sotilastiedustelurekisteristä viimeistään 50 vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

Sotilastiedustelurekisterin henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuutta on arvioitava vähintään viiden vuoden välein.

44 §

Henkilötietojen poistaminen turvallisuustietorekisteristä

Rekisteröityä koskevat henkilötiedot poistetaan turvallisuustietorekisteristä viimeistään 25 vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä.

Tiedot turvallisuusselvityksestä poistetaan vuoden kuluessa vastaavan uuden selvityksen antamisesta ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen vuoden kuluttua selvityksen antamisesta.

Turvallisuustietorekisterin henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuutta on arvioitava vähintään viiden vuoden välein.

45 §

Tilapäisen henkilörekisterin hävittäminen

Tilapäinen henkilörekisteri on hävitettävä välittömästi sen jälkeen, kun se ei enää ole käyttötarkoituksensa kannalta tarpeellinen. Tilapäisen henkilörekisterin tarpeellisuutta on arvioitava vähintään kolmen vuoden välein.

6 luku

Voimaantulo

46 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

Laki

asevelvollisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan asevelvollisuuslain (1438/2007) 92—94, 96, 97, 97 a, 98 ja 99 §,
sellaisina kuin niistä ovat 92 § laissa 510/2013, 96 § osaksi laeissa 147/2010, 404/2010, 646/
2015 ja 312/2018, 97 § osaksi laeissa 306/2009 ja 147/2010 sekä 97 a § laissa 127/2011,
muutetaan 10 luvun otsikko, 91 § ja 95 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 63 a § seuraavasti:

63 a §

DNA-näytteet

Puolustusvoimat saa palveluksessa menehtyneiden tulevaa tunnistamista varten suorittaa asevelvolliselle tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa tarkoitettua palvelusta suorittavalle DNA-tunnisteen määrittämistä varten tarpeellisen henkilönkatsastuksen. Henkilöllä on oikeus kieltäytyä DNA-näytteen antamisesta.

DNA-näytteiden ja DNA-tunnisteiden käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetussa laissa (/).

10 luku

Henkilötietojen käsittely ja tiedonantovelvollisuus

91 §

Henkilötietojen käsittely

Asevelvollisuuteen liittyvästä henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetussa laissa.

95 §

Asevelvollisen tiedonantovelvollisuus

Asevelvollisen on annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot Puolustusvoimille tämän niitä tiedustellessa sekä vastattava Puolustusvoimien tekemään kirjalliseen kyselyyn 14 päivän kuluessa päivästä, jona hän on saanut kyselystä tiedon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain (211/2006) 32 ja 33 §, sellaisina kuin ne ovat, 32 § osaksi laissa 1439/2007 ja 33 § osaksi laeissa 1439/2007 ja 576/2015,
muutetaan 31 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 576/2015, sekä
lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

6 a §

DNA-näytteet

Puolustusvoimat saa palveluksessa menehtyneiden tulevaa tunnistamista varten suorittaa kriisinhallintahenkilöstöön kuuluvalle tai valittavalle DNA-tunnisteen määrittämistä varten tarpeellisen henkilönkatsastuksen. Henkilöllä on oikeus kieltäytyä DNA-näytteen antamisesta.

DNA-tunnisteiden käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetussa laissa (/).

31 §

Henkilötietojen käsittely

Kriisinhallintahenkilöstön henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

puolustusvoimista annetun lain 16 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 16 ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 16 § osaksi laeissa 262/2014 ja 744/2014, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

16 §

Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetussa laissa (/).

17 §

Tiedonsaantioikeus

Puolustusvoimilla on oikeus saada viranomaiselta sekä julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat salassapitovelvollisuuden estämättä, jollei sellaisen tiedon tai asiakirjan antamista Puolustusvoimille tai tietojen käyttöä todisteena ole laissa kielletty tai rajoitettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

aluevalvontalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan aluevalvontalain (755/2000) 36 a ja 36 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 195/2015, sekä
muutetaan 37 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 575/2018, seuraavasti:

37 §

Salassa pidettävien tietojen antaminen aluevalvontatehtävää varten

Aluevalvontaviranomaisella, alusliikennepalvelun tarjoajalla, ilmaliikennepalvelujen tarjoajalla ja ilmatilan hallintayksiköllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä antaa toisilleen 30 a §:ssä tarkoitettuja ja henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain (/) 9 §:ssä tarkoitettussa aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asioiden rekisterissä olevia tietoja, joita tiedon saaja tarvitsee aluevalvontatehtävässään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 42 ja 91 §, 11 luku sekä 133 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 42 § osaksi laissa 348/2018 ja 91 § osaksi laeissa 653/2015 ja 348/2018, sekä
lisätään 2 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 39—41 §, sellaisena kuin niistä on 39 § osaksi laissa 1440/2007, seuraavasti:

39 §

Rekisteröiminen asevelvollisrekisteriin

Tiedot henkilöistä, jotka 28 §:n 2 momentissa tarkoitettu tavoin ilmoittautuvat Puolustusvoimille ja antavat mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetun sitoumuksen osallistumisesta Puolustusvoimien vapaaehtoiisiin harjoituksiin ja Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamaan koulutukseen sekä 23 ja 27 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin, merkitään henkilötieto-

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

jen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain (/) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun asevelvollisrekisteriin mainitun lain mukaisesti.

40 §

Rekisteröiminen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rekisteriin

Maanpuolustuskoulutusyhdistys pitää rekisteriä 7 ja 27 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rekisteriin saadaan tallettaa yhdistyksen tehtävään sitoumuksen antaneista sekä koulutukseen osallistuneista henkilöistä:

- 1) henkilötunnus ja muut tunnistetiedot;
- 2) yhteystiedot;
- 3) kotipaikka- ja kansalaisuustiedot;
- 4) tiedot osallistumisesta Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämään koulutukseen ja muuhun toimintaan;
- 5) palvelusta, sotilaskoulutusta ja sotilasarvoa koskevat tiedot;
- 6) tiedot jäsenyydestä maanpuolustusjärjestössä ja huomionosoituksista;
- 7) Maanpuolustusyhdistyksen järjestämän koulutuksen ja muun toiminnan kannalta merkitykselliset sitoumista, voimassa olevia lupia, koulutusta ja erityisosaamista koskevat tiedot.

Sitoumista koskevat tiedot on poistettava rekisteristä viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun rekisteröidyn sitomusaika on päättynyt.

Henkilötietojen käsittelystä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rekisterissä säädetään tämän lain lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ja tietosuojalaissa (1050/2018).

41 §

Tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja Puolustusvoimille ja pelastusviranomaisille poikkeusolojen tehtävään sijoitettavuuden arvioimiseksi.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja Puolustusvoimille sotilastiedustelutehtävän sekä sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 5 luvussa tarkoitetun esitutkintatehtävän ja 9 luvussa tarkoitetun rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevan tehtävän hoitamista varten. Lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja poliisille ampumaselain (1/1998) mukaisen luvan hakijan ja haltijan sekä hyväksynnän saajaksi haettavan ja hyväksynnän saaneen henkilökohtaisen sopivuuden arviointia varten.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä on lisäksi oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa Puolustusvoimille, pelastusviranomaisille ja poliisille vapaaehtoiseen maanpuolustukseen osallistuvan henkilön perustietoja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutuksen järjestämiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona. Tiedot voidaan luovuttaa maksutta tai tietojen irrottamiskustannuksiin perustuvaa vastiketta vastaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) 9 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 513/2013, seuraavasti:

9 a §

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettua lakia (/), jos tietojen käsittely on tarpeen puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 2 kohdan a alakohdassa sekä 3 ja 4 kohdassa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Muusta henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ja tietosuojalaissa (1050/2018).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

turvallisuusselvityslain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuusselvityslain (726/2014) 25 §:n 1 momentin 5 kohta seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 231/2018 vp

25 §

Perusmuotoisen henkilöturvallisuusselvityksen tietolähteet

Henkilöturvallisuusselvitys voi perustua vain sellaisiin rekisteritietoihin, jotka sisältyvät:

5) pääesikunnan pitämiin sotilasoikeudenhoitorekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin;

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 8.2.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri